

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ І.І.МЕЧНИКОВА
Кафедра теоретичної та прикладної фонетики англійської мови

ЗАТВЕРДЖУЮ
Перший проректор
Майя НІКОЛАЄВА
серпнє 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Актуальне членування англійського мовлення

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Галузь знань: 03 Гуманітарні науки

Спеціальність: 035 Філологія

Спеціалізація: 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно),
перша - англійська

Освітньо-професійна програма: Германські мови та літератури (переклад
включно), перша - англійська

ОНУ
2023

Робоча програма навчальної дисципліни «Актуальне членування англійського мовлення». Одеса : ОНУ, 2023. 15 с.

Розробник: Савілова Л.В., к. фіол. н., доцент кафедри теоретичної та прикладної фонетики англійської мови

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри теоретичної та прикладної фонетики англійської мови

Протокол № 1 від “ 28 ” серпня 2023 р.

Завідувач кафедри

(Наталя БІГУНОВА)

Погоджено з гарантом ОПП

«Германські мови та літератури

(переклад включно), перша – англійська

(Наталя БІГУНОВА)

Схвалено навчально-методичною комісією (НМК) факультету романо-германської філології

Протокол № 1 від “ 29 ” 08 2023 р.

Голова НМК

(Олена ГРИГОРОВИЧ)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри теоретичної та прикладної фонетики англійської мови

Протокол № ____ від “ ____ ” 20 ____ р.

Завідувач кафедри

(____)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри теоретичної та прикладної фонетики англійської мови

Протокол № ____ від “ ____ ” 20 ____ р.

Завідувач кафедри

(____)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни															
		Очна форма навчання	заочна форма навчання														
Загальна кількість кредитів – 3/3 годин – 90/90 змістових модулів – 1/1	<p>Галузь знань 03 Гуманітарні науки</p> <p>Спеціальність - 035 – філологія</p> <p>Спеціалізація: 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша - англійська</p> <p>Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)</p>	<p>Дисципліна вільного вибору</p> <p>Рік підготовки:</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 50%;">1-й</td> <td style="width: 50%;">1-й</td> </tr> </table> <p>Семестр</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 50%;">1-й</td> <td style="width: 50%;">1-й</td> </tr> </table> <p>Лекції</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 50%;">-</td> <td style="width: 50%;">-</td> </tr> </table> <p>Практичні</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 50%;">36 год.</td> <td style="width: 50%;">14 год.</td> </tr> </table> <p>Лабораторні</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 50%;">-</td> <td style="width: 50%;">-</td> </tr> </table> <p>Самостійна робота</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 50%;">54 год.</td> <td style="width: 50%;">76 год.</td> </tr> </table> <p>Форма підсумкового контролю</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 50%;">Залік</td> <td style="width: 50%;">Залік</td> </tr> </table>	1-й	1-й	1-й	1-й	-	-	36 год.	14 год.	-	-	54 год.	76 год.	Залік	Залік	
1-й	1-й																
1-й	1-й																
-	-																
36 год.	14 год.																
-	-																
54 год.	76 год.																
Залік	Залік																

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою курсу є ознайомлення студентів з базовими механізмами реалізації функціональних можливостей інтонації задля успішної комунікації та розуміння іншомовних висловлювань.

Основними завданнями курсу є проінформувати студентів про основні особливості англійської інтонації, її функції та компоненти, засоби та специфіку логічного та автентичного членування англомовного тексту.

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів наступних **компетентностей**:

Інтегральної компетентності:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

а) загальних (ЗК):

ЗК04. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК05. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.

б) спеціальних (СК):

СК02. Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні.

СК06. Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мову(и), що вивчається(ються), в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.

СК09. Усвідомлення зasad і технологій створення текстів різних жанрів і стилів державною та іноземною (іноземними) мовами.

Програмні результати навчання:

ПРН 03. Організовувати процес свого навчання й самоосвіти.

ПРН 08. Знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію мови (мов) і літератури (літератур), що вивчаються, і вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності.

ПРН 10. Знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності.

ПРН 11. Знати принципи, технології і прийоми створення усніх і письмових текстів різних жанрів і стилів державною та іноземною (іноземними) мовами.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен **знати:** зміст поняття «комунікативний акт», роль інтонації в спілкуванні, основні компоненти інтонації, зміст понять «інтонаційна група» та

«комунікативний тип мовлення», особливості інтонаційного оформлення ускладнюючих компонентів речення, особливості темпоральної організації англомовного тексту.

вміти: визначати функції інтонації, розрізняти вербалльні та невербалльні засоби комунікації, визначати роль компонентів інтонації у маркуванні змісту висловлювання, розрізняти види мелодійних моделей, диференціювати основні ядерні тони та їх значення, аналізувати види наголосу у англомовному тексті.

3. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Актуальне членування англійського мовлення.

Тема 1. Поняття «комунікативний акт». Верbalльна та неверbalльна комунікація. Основні закони спілкування. Комуникативні зусилля.

Тема 2. Функції інтонації. Роль інтонації в спілкуванні.

Тема 3. Основні компоненти інтонації (ритм, темп, тембр, наголос, мелодика) та їх вплив на зміст висловлювання.

Тема 4. Поняття інтонаційної групи та її структура. Види мелодійних моделей. Основні ядерні тони.

Тема 5. Поняття комунікативних типів мовлення та їх інтонаційне оформлення.

Тема 6. Комуникативна значимість та особливості інтонаційного оформлення ускладнюючих компонентів речення.

Тема 7. Голос як індикатор фізичного, емоційного, психологічного та психічного стану. Види наголосу.

Тема 8. Особливості паузальної організації англомовного тексту. Техника розвитку автентичного звучання.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин									
	Очна форма					Заочна форма				
	Усього	у тому числі				Усього	у тому числі			
		л	п/с	лаб	ср		л	п/с	лаб	ср
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11

Змістовий модуль 1. Англійська інтонація та її комунікативна функція.

Тема 1. Поняття «комунікативний	10	-	4	-	6	12	-	2	-	10
---------------------------------	----	---	---	---	---	----	---	---	---	----

акт». Вербална та невербална комунікація. Основні закони спілкування. Комуникативні зусилля.										
Тема 2. Функції інтонації. Роль інтонації в спілкуванні.	10	-	4	-	6	12	-	2	-	10
Тема 3. Основні компоненти інтонації (ритм, темп, тембр, наголос, мелодика) та їх вплив на зміст висловлювання.	10	-	4	-	6	12	-	2	-	10
Тема 4. Поняття інтонаційна група та її структура. Види мелодійних моделей. Основні ядерні тони.	14	-	6	-	8	12	-	2	-	10
Тема 5. Поняття комунікативних типів мовлення та їх інтонаційне оформлення.	10	-	4	-	6	12	-	2	-	10
Тема 6. Комуникативна значимість та особливості інтонаційного оформлення ускладнюючих компонентів речення	14	-	6	-	8	12	-	2	-	10
Тема 7. Голос, як індикатор фізичного, емоційного, психологічного та психічного стану. Види наголосу.	12	-	4	-	8	6	-	-	-	6

Тема 8. Особливості паузальної організації англомовного тексту. Техніки розвітку автентичного звучання.	8	-	2	-	6	10	-	-	-	10	
Підсумкове заняття	2	-	2	-	-	2	-	2	-	-	
Разом змістовим модулем 1	90	-	36	-	54	90	-	14	-	76	
Усього годин	90	-	36	-	54	90	-	14	-	76	

5. Теми семінарських завдань

Семінарські заняття не передбачені.

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		очна форма навчання	заочна форма навчання
1	Тема 1. Поняття «комунікативний акт». Верbalна та неверbalна комунікація. Основні закони спілкування. Комуникативні зусилля.	4	2
2	Тема 2. Функції інтонації. Роль інтонації в спілкуванні.	4	2
3	Тема 3. Основні компоненти інтонації (ритм, темп, тембр, наголос, мелодика) та їх вплив на зміст висловлювання.	4	2

4	Тема 4. Поняття інтонаційної групи та її структура. Види мелодійних моделей. Основні ядерні тони. Інтонаційна схематична розмітка.	6	2
5	Тема 5. Поняття комунікативних типів мовлення та їх інтонаційне оформлення.	4	2
6	Тема 6. Комунікативна значимість та особливості інтонаційного оформлення ускладнюючих компонентів речення	6	2
7	Тема 7. Голос як індикатор фізичного, емоційного, психологічного та психічного стану. Види наголосу.	4	-
8	Тема 8. Особливості паузальної організації англомовного тексту. Техніки розвітку автентичного звучання.	2	-
9	Підсумкове заняття	2	2
Разом		54	14

7. Теми лабораторних занять

Лабораторні заняття не передбачені.

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми / види завдань	Кількість Годин	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
1	Тема 1. Реферат на тему: «Особливості комунікації у сучасному інформаційному суспільстві». План реферату: 1) поняття комунікації; 2) форми та формат Інтернет-комунікації; 3) вплив цифрових технологій на комунікацію.	7	10
2	Тема 2. Реферат за темою: «Інтонаційні особливості українського мовлення». План реферату: 1) поняття інтонації; 2) складові інтонації; 3) функції інтонації.	6	8

3	Тема 3. Огляд теоретичного матеріалу, складання конспекту та словника базових термінів.	6	10
4	Тема 4. Доповідь за темою: «Структура англійської синтагми». План доповіді: 1) поняття синтагми; 2) компоненти синтагми; 3) типи шкал; 4) низький низхідний та низький висхідний ядерні тони та їх характеристики. Слухання та інтонаційна розмітка англомовних текстів.	7	10
5	Тема 5. Складання конспекту за темою: «Види питальних речень в англійській мові» Слухання та інтонаційна розмітка англомовних текстів.	7	8
6	Тема 6. Доповідь на тему: «Вставні слова та конструкції». Міні-план доповіді: 1) типи логічного зв'язку в англійському реченні; 2) вступні конструкції в усному мовленні; 3) інтонаційні особливості. Слухання та інтонаційна розмітка англомовних текстів.	7	10
7	Тема 7. Реферат на тему: « Інтонація переконування в публічному мовленні». План реферату: 1) функціональне спрямування усого публічного мовлення; 2) переконування як основний фактор впливу на аудиторію; 3) основні напрями аналізу інтонації усного публічного тексту.	7	10
8.	Тема 8. Слухання та іntonування англомовних текстів.	6	10
Разом		54	76

9. Методи навчання

Словесні: пояснення, бесіда, обговорення проблемних ситуацій.

Наочні: ілюстрація (у тому числі мультимедійні презентації), демонстрація.

Практичні: написання рефератів, підготовка і виступи з доповідями, обговорення доповідей та вправи.

10. Форми контролю та методи оцінювання

Поточний контроль: усне опитування, оцінювання доповідей та рефератів.

Підсумковий контроль: залік.

Критерії та шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка за національною шкалою	100 бальна шкала / Оцінка ECTS	Теоретична підготовка	Практична підготовка
Зараховано	90 – 100 / А	Здобувач у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, розгорнуто, обґрутовано та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей. Здобувач демонструє чітке знання відповідних категорій, їх змісту, розуміння їх взаємозв'язку, правильно формулює тлумачення відповідних понять, демонструє знання змісту передбачених програмою нормативно-правових актів, робить самостійні висновки. Здобувач вміє виявляти причинно-наслідкові зв'язки, самостійно знаходити додаткову інформацію та використовувати її для реалізації поставлених завдань, вільно використовує нові інформаційні технології для поповнення знань.	Здобувач може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання практичних завдань, виконує практичні завдання не передбачені навчальною програмою, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу, проявляє творчий підхід до виконання індивідуальних та колективних завдань при самостійній роботі.
Зараховано	85 – 89 / В	Здобувач достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрутовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, використовуючи при цьому нормативну та обов'язкову літературу, застосовує знання для розв'язання стандартних ситуацій, самостійно аналізує, узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускає неточності, які не є суттєвими для характеристики предмету питання та не впливають істотно на загальну характеристику того чи іншого явища (поняття).	Здобувач має стійкі навички виконання практичних завдань, правильно вирішує більшість практичних завдань.

	75 – 84 / С	Здобувач виявляє загалом високий рівень знань щодо всієї програми навчальної дисципліни, на достатньому рівні володіє навчальним матеріалом, застосовує знання для розв'язання стандартних ситуацій, але не вміє самостійно аналізувати деякі питання, не повністю переконливо аргументувати свої відповіді, допускає незначні неточності.	Здобувач за зразком самостійно виконує практичні завдання, передбачені програмою навчальної дисципліни.
Зараховано	70 – 74 / D	Здобувач володіє навчальним матеріалом на репродуктивному рівні або відтворює певну частину навчального матеріалу з елементами логічних зв'язків. Здобувач знає основні поняття навчального матеріалу, але має ускладнення під час виділення суттєвих ознак вивченого та під час виявлення причинно-наслідкових зв'язків та формулювання висновків.	Здобувач має елементарні навички виконання практичних завдань, правильно вирішує лише половину практичних завдань.
	60 – 69 / Е	Здобувач не повною мірою розуміє предмет навчальної дисципліни, наявні недоліки у розкритті змісту понять, категорій, закономірностей, назв та змісту нормативно-правових актів. Здобувач надає нечіткі характеристики відповідних явищ, викладає свої думки з істотним порушенням логіки подання матеріалу.	Здобувач може використовувати знання лише в стандартних практичних ситуаціях, має нестійкі навички виконання практичних завдань, робить багато суттєвих помилок.
Не зараховано з можливістю повторного складання	35 – 59 / FX	Здобувач не правильно розкриває сутність базових питань навчальної дисципліни, допускає суттєві змістовні помилки, володіє навчальним матеріалом поверхнево й фрагментарно, безсистемне виокремлює випадкові ознаки вивченого, не вміє сформулювати свою думку та викласти її в логічній послідовності, робити узагальнення та висновки.	Здобувач здатний виконати лише окремі практичні завдання за допомогою викладача. У здобувача відсутні сформовані уміння та навички.

Не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	0 – 34 / F	Здобувач не знає основних положень навчальної дисципліни, не володіє навчальним матеріалом.	Здобувач виконує лише елементи практичних завдань, постійної погребує допомоги викладача.
---	-------------------	---	---

11. Питання для поточного контролю

- 1) Вербальна та невербальна комунікація.
- 2) Основні закони спілкування. Комунікативні зусилля.
- 3) Інтонація та її функції.
- 4) Основні компоненти інтонації та їх вплив на зміст висловлювання.
- 5) Мовний ритм.
- 6) Поняття інтонаційної групи. Її структура.
- 7) Види мелодійних моделей.
- 8) Основні ядерні тони та їх характеристики.
- 9) Складний низхідно-висхідний тон.
- 10) Фразовий наголос. Наголошенні та ненаголошенні частини мови.
- 11) Поняття комунікативних типів мовлення та їх інтонаційне оформлення.
- 12) Види питальних речень та їх особливості.
- 13) Особливості інтонаційного оформлення ускладнюючих компонентів речення.
- 14) Інтонація звертання, обставин.
- 15) Інтонація привітань (формальних та неформальних).
- 16) Інтонація переліку, прикладення.
- 17) Інтонація прямої та непрямої мови.
- 18) Інтонація слів автора.
- 19) Інтонація складносурядного речення.
- 20) Інтонація складнопідрядного речення.
- 21) Інтонація окличних речень.
- 22) Інтонація спонукальних речень.
- 23) Вступні конструкції та їх інтонаційні особливості.
- 24) Види наголосу.
- 25) Типи словесного наголосу. Принципи постановки словесного наголосу в англійській мові.
- 26) Тенденції постановки лексичного наголосу в англійській мові.
- 27) Особливості паузальної організації англомовного тексту.
- 28) Основні особливості Інтернет-комунікації.
- 29) Форми та формат Інтернет-комунікації.
- 30) Вплив цифрових технологій на комунікацію.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Очна та заочна форма навчання

Поточний контроль					Загальна оцінка
Змістовий модуль 1					
T1	T2	T3	T4	T5	
100	100	100	100	100	100
T 6	T 7	T 8			
100	100	100			

Загальна оцінка – це середнє арифметичне від суми балів за поточний контроль.

Здобувач вищої освіти отримує підсумкову оцінку за залікову навчальну дисципліну, якщо за результатами поточного контролю він набрав 60 і більше балів.

Якщо за результатами поточного контролю здобувач вищої освіти набрав менше 60 балів, він повинен виконати залікове завдання (див. Розділ 11. Питання для поточного контролю) і з урахуванням його результатів одержати відповідну кількість залікових балів із дисципліни.

Якщо за результатами поточного контролю здобувач вищої освіти набрав 60 і більше балів, проте хоче поліпшити свій підсумковий результат, він також може виконати залікове завдання і з урахуванням його результатів підвищити свою підсумкову оцінку з дисципліни.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	Зараховано
85-89	B	добре	
75-84	C		

70-74	D	задовільно	
60-69	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Навчально-методичне забезпечення

1. Матієнко-Сільницька А.В., Грігорян А.І. Перша іноземна мова (англійська). Змістовий модуль 1. Практична фонетика англійської мови: навчально-методичний посібник для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 035 Філологія спеціалізації 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська. Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2023. 152 с.
2. Савілова Л.В. Робоча програма навчальної дисципліни «Актуальне членування англійського мовлення». Одеса : ОНУ, 2023. 14 с.
3. Савілова Л.В. Силабус робочої програми навчальної дисципліни «Актуальне членування англійського мовлення». Одеса : ОНУ. 2023.

14. Рекомендована література

Основна

1. Алексієвець О. М. Просодичні засоби інтенсифікації висловлювань сучасного англійського мовлення. Тернопіль: Економічна думка, 2012. 200 с.
2. Вербич Н.С. Інтонація переконування в публічному мовленні: Національна Академія Наук України. Інститут української мови. Луцьк: ВМА «Терен», 2011. 204с.
3. Ковалинська І. В. Невербалльна комунікація. К.: Освіта України, 2014. 289 с.

Додаткова

1. Бігунова Н.О., Савілова Л.В. Інтонаційна організація мовленнєвих актів комплементу та лестощів в англомовному кінодискурсі. Записки з

- романо-германської філології. Випуск 1 (50). Одеса: Фенікс, 2023. С. 4 – 14. <http://rgnotes.onu.edu.ua/article/view/285546>
2. Вищук Г.В., Перегудова О.О., Філатова А.В. Настановно-корективний курс англійської мови. Вінниця: Нова книга, 2013. 192 с.
 3. Савілова Л.В. Особливості актуального членування усного висловлювання в англомовній академічній комунікації. Наука та освіта в умовах воєнного часу: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції. Дніпро, 2023. С. 146 – 148.
 4. Яшенкова О. В. Основи теорії мовної комунікації. К.: Академія, 2011. – 304 с.

15. Електронні інформаційні ресурси

1. https://www.bbc.co.uk/learningenglish/english/medium_pronunciation
2. <https://learningenglish.voanews.com/>
3. <https://www.youtube.com/watch?v=Y3JOteXB9do>
4. https://www.youtube.com/watch?v=_P7_69FeqnU
5. <https://pronuncian.com/podcasts/category/English+intonation>